

Kivihiilen kulutus

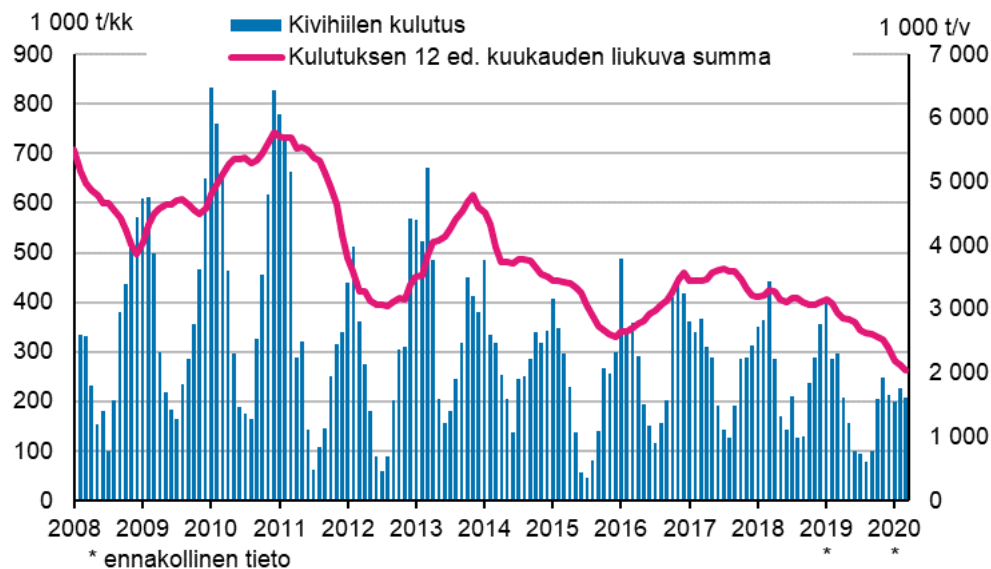
2020, 1. vuosineljännes

Kivihiilen kulutus väheni 36 prosenttia tammi–maaliskuussa

Korjattu 30.4.2020. Korjatut kohdat on merkitty punaisella.

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan kivihiilen kulutus väheni tämän vuoden tammi-maaliskuussa 36 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kivihiiltä käytettiin sähkön ja lämmön tuotannon polttoaineena 0,64 miljoona tonnia, joka vastasi energiasisällöltään 16 petajoulea. Tammi-maaliskuussa kivihiiltä kului 58 prosenttia vähemmän kuin tällä vuosituohannella keskimäärin.

Kivihiilen kulutus, 1 000 tonnia

Viiden viimeisen vuoden keskiarvoon verrattuna kivihiiltä kulutettiin 42 prosenttia vähemmän vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä. Vuodentakaiseen verrattuna kivihiilen kulutus väheni eniten tammikuussa, 51 prosenttia. Kivihiilen kulutuksen vähenemiseen on vaikuttanut edellistä vuotta leudompi alkuvuosi, tuulivoiman tuotannon kasvu ja runsas vesitilanne Pohjoismaissa. Kivihiilen kulutus on vähentynyt sähköä ja lämpöä päätoimisesti tuottavissa laitoksissa ja vuonna 2019 kivihiilen käytöstä on luovuttu myös kokonaan joidenkin laitosten kattiloissa. Koronavirusepidemian ei uskota vaikuttaneen kivihiilen kulutukseen tällä jaksolla.

Kivihiilen kulutus Suomessa vaihtelee tyypillisesti kausittain. Osa vaihtelusta selittyy sähkön- ja lämmöntarpeen luonnollisena vaihteluna kesä- ja talvikauden välillä. Tilastovuosien välistä eroa selittävät säästä johtuvat vaihtelut lämmitysenergian kysynnässä sekä Pohjoismaiden vesitilanne, joka vaikuttaa erityisesti sähkön pörssihintaan ja sitä kautta myös erillistuotannon kysyntään. Peräkkäisten vuosien kivihiilen kulutuksen muutoksesta ei siten pysty päättelemään pidemmän ajanjakson kulutuksen kehitystä.

Kivihiilivarastot olivat maaliskuun 2020 lopussa 1,5 miljoonaa tonnia, mikä vastasi 17 prosentin laskua joulukuun varastojen suhteen. Vuoden takaiseen verrattuna varastot olivat 3 prosenttia pienemmät.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kivihiilen kulutus.....	4
Liitetaulukko 2. Kivihiilen varasto kuukauden lopussa (Liitetaulukkoa on korjattu 30.4.2020).....	4
Tietojen tarkentuminen.....	5
Laatuseloste: Kivihiilen kulutus.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kivihiilen kulutus

Jakso	2019*	2020*	Vuosi muutos-%
	Määrä (1000 t)	Määrä (1000 t)	
Tammikuu	405	199	-51
Helmikuu	286	227	-21
Maaliskuu	297	209	-30
Huhtikuu	207	.	.
Toukokuu	157	.	.
Kesäkuu	100	.	.
Heinäkuu	95	.	.
Elokuu	78	.	.
Syyskuu	100	.	.
Lokakuu	205	.	.
Marraskuu	248	.	.
Joulukuu	214	.	.
VUOSI YHTEENSÄ	2 393	.	.
1. Vuosineljännes	988	635	-36
2. Vuosineljännes	464	.	.
3. Vuosineljännes	273	.	.
4. Vuosineljännes	668	.	.
Tammi-maaliskuu kumulatiivinen	988	635	-36
Tammi-kesäkuu kumulatiivinen	1 452	.	.
Tammi-syyskuu kumulatiivinen	1 725	.	.
Tammi-joulukuu kumulatiivinen	2 393	.	.

1) *ennakollinen

Liitetaulukko 2. Kivihiilen varasto kuukauden lopussa (Liitetaulukkoa on korjattu 30.4.2020)

Jakso	2019	2020	Vuosi muutos-%
	Määrä (1000 t)	Määrä (1000 t)	
Tammikuu	1 901	1 774	-7
Helmikuu	1 746	1 639	-6
Maaliskuu	1 563	1 517	-3
Huhtikuu	1 529	.	.
Toukokuu	1 481	.	.
Kesäkuu	1 572	.	.
Heinäkuu	1 696	.	.
Elokuu	1 868	.	.
Syyskuu	1 917	.	.
Lokakuu	1 876	.	.
Marraskuu	1 855	.	.
Joulukuu	1 834	.	.

Tietojen tarkentuminen

Tilaston tiedot ovat tarkentuneet alla olevan taulukon mukaisesti. Lisätietoja tietojen tarkentumisesta on laatuselosteen kohdassa 3.

Kivihiilen kulutuksen vuosimuutosten tarkentuminen¹⁾

Kivihiilen kulutus ja tilastoneljännes	Vuosimuutos (%)		Tarkentuminen (%-yks)
	1. Julkistus (%)	Julkistus 29.4.2020 (%)	
I-IV/2019	-25	-23	2
I/2019	-14	-15	-1
II/2019	-25	-23	2
III/2019	-43	-42	1
IV/2019	-25	-24	1
I/2020	.	-36	.

1) Tarkentuminen kuvaa uusimman ja ensimmäisen julkistuksen vuosimuutosprosenttien erotusta prosenttiyksiköissä. Ensimmäinen julkistus viittaa ajankohtaan, jolloin kyseisen tilastoneljänneksen ennakkollinen tieto on ensimmäisen kerran julkaistu.

Laatuseloste: Kivihiilen kulutus

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tilaston tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Tilastossa esitetään tietoja kivihiilen käytöstä sähkön ja lämmön tuotannossa kuukausittain sekä kivihiilen varastoista kuukauden lopussa.

Tilastoa käytetään Tilastokeskuksessa neljännesvuosittaisen energian kokonaiskulutustilaston laadinnassa. Tilasto on keskeinen tietolähde myös Energiaennakon laadinnassa ja Eurostatille raportoitavissa kivihiilen kulutusta koskevilla kuukausitilastoissa. Tilasto on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon, yritysten ja niiden etujärjestöjen sekä tutkimuksen tarpeisiin.

1.2 Käsitteet

Kivihiili on kiinteää orgaanista fossiilista polttoainetta, jonka tehollinen lämpöarvo on yli 24 MJ/kg tuhkatomassa aineessa. Kivihiililaadut luokitellaan pääasiassa haihtuvien aineiden määrän ja lämpöarvon perusteella. Kivihiileen ei sisälly metallurginen kivihiili tai siitä valmistettu koksi.

12 kuukauden liukuvalla summalla tarkoitetaan viimeisen kahdentoista kuukauden summaa. Esimerkiksi maaliskuun 12 kuukauden liukuvaan summaan lasketaan tiedot edellisvuoden huhtikuun alusta kuluvan vuoden maaliskuun loppuun. Huhtikuun summaan lasketaan vastaavasti tiedot edellisvuoden toukokuun alusta kuluvan vuoden huhtikuun loppuun. Huhtikuun ja maaliskuun 12 kuukauden liukuvan summan ero kertoo siten eron edellisvuoden ja kuluvan vuoden huhtikuun tietojen välillä.

Petajoule (PJ) on energian yksikkö, jota käytetään polttoaineiden ja muiden energialähteiden energiasisällön ilmaisemiseen. 1 PJ = 1000 TJ; 1 TJ = 0,278 GWh

Tilaston keskeisiä käsitteitä on määritelty Tilastokeskuksen [käsitetietokannassa](#).

1.3 Luokitukset

Tilaston laadinnassa on käytetty Tilastokeskuksen [polttoaineluokituksen](#) nimikettä 121. Kivihiilellä tarkoitetaan energiantuotannossa käytettyä kivihiiltä, eikä tilastoon sisälly metallurgisen kivihiilen käyttö.

1.4 Tietolähteet

Tiedonkeruu perustuu Tilastokeskuksen omaan tiedonkeruuseen suurimmilta kivihiilen käyttäjiltä.

1.5 Lait, asetukset ja suositukset

Suomessa tilaston laadintaa ohjaa tilastolaki (280/2004). Lisäksi Euroopan unionin energiatilastoasetus (2008/1099/EY) velvoittaa Tilastokeskusta raportoimaan EU:lle tietoja energian kulutuksesta ja lähteistä. Lisäksi energiatilastojen tuottamia tietoja tarvitaan energiatehokkuutta ohjaavan direktiivin (2012/27/EU) ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä koskevan direktiivin (2009/28/EY) toimenpiteiden seuraamiseen. Suomi on sitoutunut energiatietojen toimittamiseen kansainväliselle energiajärjestölle IEA:lle liittyessään järjestön jäseneksi. Tietoja julkaistaessa otetaan huomioon tietojen luottamuksellisuus ja pidetään huoli siitä, että tuloksista ei voi päätellä yksittäisen yrityksen tietoja tai tietojen kehitystä.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston perusjoukon muodostavat merkittävät kivihiilen käyttäjät. Kerätty aineisto kattaa vuositasolla yli 95 prosenttia kivihiilen käytöstä. Kyselyn ulkopuolelle jäävä osuus arvioidaan aikaisempien vuosien kulutuksen perusteella. Perusjoukon kulutustiedot korotetaan vastaamaan koko kivihiilen kulutusta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tiedot ovat ennakkollisia, kunnes lopullinen kivihiilen vuosikulutus on tiedossa. Epävarmuutta voi aiheutua tiedonantajien polttoainemäärien mittauksiin liittyvistä epätarkkuuksista. Pienten käyttäjien tiedot arvioidaan aikaisempien vuosien perusteella. Jos näiden käyttömäärissä tapahtuu suuria muutoksia suhteessa otoksessa

mukana oleviin käyttäjiin tai aikaisempiin vuosiin, syntyy tilastoon virhettä. Otoksen kattavuudesta johtuen tämä virhe ei ole merkittävä.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä kivihiilen kulutustiedot täsmäytetään kuukausitasolla vastaamaan lopullisia vuosikulutustietoja, jotka lasketaan useiden tilastotietolähteiden pohjalta. Osa tiedoista tarkentuu harvemmin kuin vuosittain. Julkaistuja tietoja voidaan myös korjata takautuvasti, jos tietolähteissä tai laskentamalleissa todetaan tapahtuneen merkittäviä muutoksia.

Virhelähteenä voi myös olla uuden toiminnanharjoittajan kivihiilen käyttö, joka jää huomioimatta tilastossa. Tämä virhe poistuu takautuvasti viimeistään kyseistä vuotta koskevia lopullisia tietoja laadittaessa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto julkaistaan neljä kertaa vuodessa: huhti-, elo-, loka- ja tammikuussa. Kullakin kerralla julkaistaan uutena tietona edellisen vuosineljänneksen kuukausikulutukset ja koko vuoden kumulatiivinen kulutus.

Ennakolliset kuukausitiedot saattavat tarkentua vuoden kuluessa, ja koko vuoden kumulatiivinen kulutus tarkentuu kyseistä vuotta koskevan vuositilaston valmistuessa. Julkaisujankohdat löytyvät tilaston kotisivulla olevasta [julkistamiskalenterista](#).

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilaston tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen verkkosivuilla tilaston [kotisivulla](#).

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuodesta 2005 eteenpäin tilaston kuukausitiedot eivät ole täysin yhtenäisiä aikaisempien vuosien kanssa. Tämä johtuu siitä, että tilaston tiedot tuotettiin aiemmin kauppaja- ja teollisuusministeriössä Energia-alan keskusliitto ry:n Hiilenkäyttövaliokunnan keräämien tietojen pohjalta hieman nykyisestä poikkeavalla menetelmällä.

Tiedot ovat vertailukelpoisia muiden energia-aihealueen tilastojen kanssa.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilaston käsitteet ovat yhtenäisiä muiden Tilastokeskuksen energia-aihealueen tilastojen käsitteiden kanssa.

Lisätietoja

Aira Hast 029 551 3394
Vastaava tilastojohtaja:
Jan Nokkala

energia@tilastokeskus.fi
www.stat.fi
Lähde: Kivihiilen kulutus, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-2561 (pdf)